

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA

ul. Waszyngtona 4/8 • 42-200 Częstochowa
tel.: +34 378-41-27, 378-41-28 • fax: +34 378-42-22 • e-mail: rektor@ajd.czyst.pl • http://www.ajd.czyst.pl

Prof. dr Arkadiusz Wudarski

Zespół badawczy europejskiego prawa prywatnego
i porównawczego, Instytut Administracji
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

LAUDACJA

z okazji nadania godności profesora honorowego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
prof. dr dr h.c. mult. Christianowi von Barowi

*Jego Magnificencjo,
Wysoki Senacie,
Szanowni Goście,
Lieber Herr Professor von Bar,*

wyłoszenie laudacji na cześć Profesora Christiana von Bara jest dla mnie wielkim zaszczytem, a jednocześnie dużym wyzwaniem. Jak bowiem przybliżyć sylwetkę Profesora w tak krótkim czasie, by oddać mu sprawiedliwość, a jednocześnie nie zanudzić zgromadzonego Audytorium wyliczaniem książek, funkcji i tytułów? Z góry skazany na porażkę, ograniczę się do najbardziej znaczących osiągnięć. Przebieg kariery naukowej Christiana von Bara mogą Państwo prześledzić w szczegółach sięgając po wydrukowany życiorys.

Wspomnę tylko, że profesorem zwyczajnym został On już w wieku 28 lat i jest najmłodszym profesorem prawa w Niemczech powołanym na to stanowisko po II Wojnie Światowej. Od samego początku swojej pracy naukowej związany jest z Uniwersystem w Osnabrück, gdzie wniósł znaczący wkład w jego rozwój kolejno jako dziekan Wydziału Prawa, założyciel i dyrektor Instytutu Prawa Prywatnego Międzynarodowego, a następnie Instytutu Europejskiej Nauki Prawa, na czele którego stoi do dziś.

Imponujący dorobek naukowy Christiana von Bara obejmuje prawie 400 prac, które ukazały się w wielu państwach świata, w tym również w Polsce. Profesor jest między innymi redaktorem i współautorem najobszerniejszego komentarza do niemieckiego kodeksu cywilnego (Komentarza Staudingera) oraz

autorem wielu monografii głównie z zakresu międzynarodowego prawa prywatnego, czynów niedozwolonych, oraz zasad europejskiego prawa umów.

Ostatnio Christian von Bar jest szczególnie znany jako współautor i redaktor Wzorcowych Reguł Wspólnego Systemu Odniesienia (Draft Common Frame of Reference), pozycji, która stanowi zwieńczenie kilkudziesięciu lat pracy wielu uczonych i która jest przedsiönkiem do europejskiego jednolitego prawa umów w Europie.

Choć jest wielkim zwolennikiem idei europejskiego kodeksu cywilnego to sam przyznaje, że nie przyszedł jeszcze czas na jej urzeczywistnienie. Mimo to nie ustaje w realizacji swoich marzeń. Walcząc ze stereotypami i podważając obowiązujące zasady, wybiera drogę pod prąd, na której napotyka nie tylko opór materii badawczej, ale i wielu oponentów, którzy jednak mimo różnicy zdań darzą go ogromnym szacunkiem.

Trudno się temu dziwić, bo Christian von Bar to naukowiec z krwi i kości, to prawdziwy pasjonat prawniczych łamigłówek, który z typowym dystansem do samego siebie obserwuje otaczającą go rzeczywistość z perspektywy przyszłych pokoleń. Swoimi pytaniami często wprowadza w osłupienie współpracowników. Godzinami potrafi zastanawiać się na tym czy powietrze jest rzeczą, dlaczego na krowie nie można ustanowić hipoteki albo czy oby na pewno właściciel samochodu zawsze musi być właścicielem zamontowanego w nim silnika? Tymczasem znalezienie odpowiedzi na te na pozór banalne, czy może wręcz absurdalne pytania stanowi często klucz do otwarcia drzwi, za którymi kryją się niezgłębiane dotychczas obszary badawcze.

Na szczególną uwagę zasługuje jego postawa życiowa. Christian von Bar nie jest niedostępnym profesorem, budującym dystans i z góry spoglądającym na swoich współpracowników, którzy z duszą na ramieniu przekraczają próg jego gabinetu. Mając przyjemność współpracować z Christianem von Barem mogą śmiało stwierdzić że jest to Profesor – Mistrz, który ojcowską troską otacza swoich uczniów. Dzieląc się z nimi swoją pasją dba nie tylko o ich rozwój naukowy, ale zawsze służy radą i wsparciem w rozwiązywaniu ich życiowych trudności. Taka postawa czyni Go osobą szczególnie bliską wzbudzającą wielki szacunek i to nie tytułami naukowymi, a przede wszystkim wartościami, które reprezentuje i które stara się wpajać młodemu pokoleniu. To postawa charakterystyczna dla przedwojennych profesorów, profesorów tzw. starej daty, których dziś w nauce tak bardzo nam brakuje!

Autorytet naukowy Christiana von Bara potwierdzają liczne prestiżowe nagrody i odznaczenia. Za swoją działalność na rzecz nauki był wielokrotnie doceniany m.in. przez Niemieckie Stowarzyszenie Naukowe oraz Kraj Związkowy Dolnej Saksonii. Jako pierwszy Niemiec w okresie powojennym został honorowym członkiem korporacji adwokackiej Gray's Inn w Londynie, jest również członkiem-korespondentem Brytyjskiej Akademii Nauk oraz Akademii Międzynarodowego Prawa Porównawczego w Hadze. Uniwersytety

w Monachium i Heidelbergu zaoferowały mu nominacje profesorskie, których jednak nie przyjął pozostając wierny Uniwersytetowi w Osnabrück.

Wśród honorowych wyróżnień należy również wymienić tytuły doktora *honoris causa* nadane przez uniwersytety w Leuven (2003), Tartu (2007) oraz Helsinkach (2010). Dodatkowo Uniwersytet w Uppsali (2007) uhonorował Go tytułem Linnaeus-doktor *honoris causa*, który przyznawany jest raz na 100 lat!

Aż dziw bierze, że wśród tych licznych dowodów uznania brakowało jak dotąd polskiego akcentu. A przecież Christian von Bar od lat jest ściśle związany z Polską, w tym szczególnie z Częstochową. Współpraca z naszą Akademią owocuje wspólnymi konferencjami, publikacjami oraz projektami naukowymi, którym towarzyszą regularne wykłady gościnne, pobyty studyjne, seminaria oraz wymiana kadry.

Związki z Polską Christiana von Bara mają również podłoże rodzinne. Sam określa się jako niemiecki Europejczyk ze śląskimi korzeniami. Część jego przodków od strony matki pochodzi bowiem z terenów Dolnego Śląska, gdzie zamieszkiwali przed wojną w miejscowości Falkenheim (obecnie Sokołowiec, Gmina Świerzawa). Nasz profesor przyznaje ze wzruszeniem, że opowiadania matki o ziemi rodzinnej rozbudziły w nim „niemalże irracjonalną miłość do śląskiego krajobrazu”, a przebywając na Dolnym Śląsku czuje się „jakby był u siebie w domu”.

Panie Profesorze, jest Pan jednym z najwybitniejszych współczesnych prawników, który nadaje ton rozwojowi europejskiej myśli prawniczej oraz w znaczący sposób wpływa na proces harmonizacji prawa prywatnego w Unii Europejskiej. Gdyby tylko przyznawano nagrody Nobla w dziedzinie nauk prawnych byłby Pan z pewnością jednym z pierwszych Laureatów. Niestety nie ma na razie takiej możliwości. Mamy natomiast zaszczyt nadać Panu tytuł honorowego profesora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Patrząc na Pana dotychczasową działalność trudno znaleźć Uczzonego reprezentującego nauki prawne, który bardziej niż Pan zasłużył na przyznanie mu tego tytułu. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie jest dumna mając w gronie swoich Uczonych tak wybitną osobowość. *Panie Profesorze* mamy nadzieję, że od dziś również w Częstochowie będzie się Pan czuł jak u siebie w domu.

Częstochowa, 4 października 2011 roku.